

ԽԱՉԵԼ ՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ահա որ մութին մէջ, սարսափելի եղեռնագործութիւնն ար կ'արտաստուի: Բոլոր կեղծաւորները և փրփոսկիները միացած են աշխարհափրկիչի դատաւարութիւնը ձեռք բերելու:

Միայն մտղովուրդը, երեք օր առաջ լիզանանաներով ընդունեց, իսկ այսօր գամը գամը և խաչը նանկ կ'ըստանան:

Միայն եղբայրութեան ու անձնութեան Մեծ Վարդապետը, թուրք ու մուրով, փուռ ու անտակով Գողգոթայ կ'ըստանա:

Անանկներուն Անանք մասնուած, դատաւարութեամբ, չբարարուած, խաչուած ու թաղուած է: Կը տեսնենք թէ, Յուդանը կը ձենի ու կը մեռնի, Երեմիայն արձաթով գաւազանողիները չարքերը կ'աճին ու կը բազմանան, արիւնտա ձոռքերը լուսաղօղ Փիղառոսները և ամէն հաւատարմ տան անգամ ամէն սքողութիւն ռեպրոպուլներ կուգան և կ'ընթացն և Գողգոթայէն յետոյ չուսնանք օրը յարութեան:

Չանգակները կը գոյնի թէ Աստուած յնձնէր, ճառագայթը կը թաղուէր:

Մտիկ ընենք, չարարուող ժողովանան անհեղու խորհիլ թէ անօթի պիտի մնար:

Ինչպիսիք թիւն ըլլալով, կը պահէր օրական ատանոց» մը, թղթախաղէն ետքը, գիշերուան մասերուն, կ'ըլկուէր ուսուցիչ հայթայթելու եւ անոր լայն լայններու հետ, ծուխի պարօրներու մէջ ինքնընթաց մտնալու:

Այս փորձեր տեսնել ուղի պատկերը կ'ըլկուէր կը տեղադրէր քովընտի, անոր երկայն և ճկուն պատիճը օղակ օղակ կ'անցնէր անոր պարանոցին, և մաս մըն այ, օձի պտկուածքի պէս, իր կուրծքին վրայ երկնցուցած, ծայրը կը դէնը բերնին, կը քաշէր և կը ծիրտացնէր: Կը թաղար մուկը պարօրներուն որոնք թիւ թիւ կը նըբանային, կ'անարթէին եւ կը կորսուէին իրենք թէ չըզիցանա:

Ժամերով կը նստէր անշարժ միւսնայն զիջքի վրայ, մասամբ կ'անտիկնէր ինկած, մէկ ձեռքն այ ախտաւոր վրայ, միւսին փուռ մեծերը թիւնը սկսէր սրահներուն մէջ:

Օրը մը հարցուցի իրեն թէ ինչ է աս, Հանի կ'ընտրի, ինչու այդպէս կ'ընտրէ: Եթէ համարակուրիւն տար ինձի, պիտի ըսեմ թէ կը մեղքուած ընդ, սրտանց կը մեղքուած եւ կը տեսնեմ որ թղթախաղը միջոց բռած է պարզապէս անով տարու ինչ որ ունիք ձեռք նստին այ—օրական հացերիդ, փոքր խնայողութիւնները որոնք կը բ'ընուին ձեզի ձեռք նստին տիկնոջ ձեռքով, եւ անշուշտ յատ նեղութեամբ:

— Ժիշ է, ես այ գիտեմ սղ, ըսա ու այսօր չէ, արդէն գիտցած եմ: Բայց ինչ օգուտ: Դու չայ իմ տեղը այդպէս կ'ընտրէ: Կամ էք երբեք սղամանդ ներսէս պատմութիւնը: Անչուտ ոչ: Գիտե՞ք թէ իմ կիսն ինչպէս կ'արդէր: Արեւը չէր իջնար անոր վրայ, պայտաական թագուհի մը աւելի ճոխութեան մէջ էր, իսկ այսօր փողոցներու մէջ է ան, զրկուած ամէն բանէ, ինձի այ զրկուած, օտարուած ըլլալով զիս հուզայ, իր լուսնեցածներին իսկ, իմ քիչ խօսքերովս դուք շարք հասկցե՞ք...

— Ժիտա:

— Ժիտա... ոտականանա ու դատութիւնը, ազանաններու կուս տալու համար, դրած է զիս ա ս լախախտին մէջ, և ասանց նաքննելու, իրենք թէ զերեքմանի կատարիչ մը դրած իմ վրայ: Ողջ մեռել, աւատարկ ինչ որ եմ:

Շատ պարզ էր որ ներքի չէր խտանար:

Ինչ մարդուն պատմութիւնը, անգն մասնորով կ'ըստանա զիս վազելու պէս բան մը պիտի ըլլար:

— Թող զիս խաղաղ խաղա՞ւ, չարութեանց, իմ ինձի կը բաւէ արդէն: Ոտականութիւն չէ մերը, այլ աւազակներու ընկերակցութիւն՝ իր պաշտօնական անունովը երաջխատութեամբ յարկաւորութեան ղեկին:

Դեռ վերջին խօսքը չարութեամբ, ես քիչ մը անդիս բացուած էի, ու հետոս անց կը լսէի այսուած ու մըրկուած արտի մը կ'ընէի բառերը:

Այլ զգուշացայ, սասաններն անոր հետ տեսակցելու, ու քանակն համարեցի գիտելու յարցը իր բոլոր յուզումներուն և շարժումներուն մէջ:

Կը սպասէիք տեսնել մեր Հանին, նոյն գիշեր, որ ստուգել մեզի հոմարտիւր էր, մահբան չափ տխուր, տեսնել զինքը մեր զգացած ու երեսակայած ձեռքով: Բայց ան ներս մտա իր ունեցած ձեռքով, ճիշդ ուղի ժամուն, կ'ըլկուէր ձեռքը: Համառօտ, կարճակ ասեւ, նստուելու ետքը, սակայն անցաւ յուսիս, նստուելու իր տեղը, եւ իր թէ ոչինչ եղած ըլլար, սկսաւ թղթախաղը:

Ինչու չիտեսցաւ այն գիշեր, լիազարգացած թիւնը քրտնաթիւնի մէջ զարնուց ոտը որ կ'ընդունէ ստացուած զարնուց կանները, երկրորդին մէջ նոր հագած բուրդէ գուլպաները եւ, ինչ որ չէր ըսած միւսին այդ րոպէն, կ'ըլկուէր նամար պատուած տասնոցն այ:

Գերջացած էր խաղը:

Դեկտեմբերի վերջին օրերուն ցուրտ արաստիկ էր այդ գիշերը: Լիւսերու, լուսափորի անցքին մէջ աւելի ուժեղացած և սեղմուած, կ'ուզար զէպի վար և մեր թանձր պատերէն ներս, կը զգացնէր որ զարնուրն էր իր ռոտիցքի և հարուստներուն թափին մէջ:

Այս անգամ իր ցուրտ պատկեր մըն է մեր Հնդկաստանցին, կ'ըլկուէր մէկ կողմը դրած, ոտքերը ըզպիկ, պատիճի ծայրը կը բերնին մէջ, առանց ծխախտոտի կը քաշէր կ'ըլկուէր, կողմէնք անոր դուր միջքը, կը փրփրոտէր սպիտակ նկուղի, և իրեն թէ վառած ըլլար ծրխախտը, ընդհատուած չունէր միջքը մը դուրս կուտար փչելով ուժգին և նայուածքով կը նստելէր մեզի անձամբ ձեռքով պարտիներու, որոնք էսպէս գոռութիւն ղեռնին, և որոնք էսպէս պէտք է տպաւորուած ըլլալին անցածին՝ իր անընդ աչքերու փափուկ

Նոյն զիջքի վրայ, մասամբ կ'անտիկնէր ինկած, մէկ ձեռքն այ ախտաւոր վրայ, միւսին փուռ մեծերը թիւնը սկսէր սրահներուն մէջ:

Օրը մը հարցուցի իրեն թէ ինչ է աս, Հանի կ'ընտրի, ինչու այդպէս կ'ընտրէ: Եթէ համարակուրիւն տար ինձի, պիտի ըսեմ թէ կը մեղքուած ընդ, սրտանց կը մեղքուած եւ կը տեսնեմ որ թղթախաղը միջոց բռած է պարզապէս անով տարու ինչ որ ունիք ձեռք նստին այ—օրական հացերիդ, փոքր խնայողութիւնները որոնք կը բ'ընուին ձեզի ձեռք նստին տիկնոջ ձեռքով, եւ անշուշտ յատ նեղութեամբ:

— Ժիշ է, ես այ գիտեմ սղ, ըսա ու այսօր չէ, արդէն գիտցած եմ: Բայց ինչ օգուտ: Դու չայ իմ տեղը այդպէս կ'ընտրէ: Կամ էք երբեք սղամանդ ներսէս պատմութիւնը: Անչուտ ոչ: Գիտե՞ք թէ իմ կիսն ինչպէս կ'արդէր: Արեւը չէր իջնար անոր վրայ, պայտաական թագուհի մը աւելի ճոխութեան մէջ էր, իսկ այսօր փողոցներու մէջ է ան, զրկուած ամէն բանէ, ինձի այ զրկուած, օտարուած ըլլալով զիս հուզայ, իր լուսնեցածներին իսկ, իմ քիչ խօսքերովս դուք շարք հասկցե՞ք...

— Ժիտա:

— Ժիտա... ոտականանա ու դատութիւնը, ազանաններու կուս տալու համար, դրած է զիս ա ս լախախտին մէջ, և ասանց նաքննելու, իրենք թէ զերեքմանի կատարիչ մը դրած իմ վրայ: Ողջ մեռել, աւատարկ ինչ որ եմ:

Շատ պարզ էր որ ներքի չէր խտանար:

Ինչ մարդուն պատմութիւնը, անգն մասնորով կ'ըստանա զիս վազելու պէս բան մը պիտի ըլլար:

— Թող զիս խաղաղ խաղա՞ւ, չարութեանց, իմ ինձի կը բաւէ արդէն: Ոտականութիւն չէ մերը, այլ աւազակներու ընկերակցութիւն՝ իր պաշտօնական անունովը երաջխատութեամբ յարկաւորութեան ղեկին:

Դեռ վերջին խօսքը չարութեամբ, ես քիչ մը անդիս բացուած էի, ու հետոս անց կը լսէի այսուած ու մըրկուած արտի մը կ'ընէի բառերը:

Այլ զգուշացայ, սասաններն անոր հետ տեսակցելու, ու քանակն համարեցի գիտելու յարցը իր բոլոր յուզումներուն և շարժումներուն մէջ:

Կը սպասէիք տեսնել մեր Հանին, նոյն գիշեր, որ ստուգել մեզի հոմարտիւր էր, մահբան չափ տխուր, տեսնել զինքը մեր զգացած ու երեսակայած ձեռքով: Բայց ան ներս մտա իր ունեցած ձեռքով, ճիշդ ուղի ժամուն, կ'ըլկուէր ձեռքը: Համառօտ, կարճակ ասեւ, նստուելու ետքը, սակայն անցաւ յուսիս, նստուելու իր տեղը, եւ իր թէ ոչինչ եղած ըլլար, սկսաւ թղթախաղը:

Ինչու չիտեսցաւ այն գիշեր, լիազարգացած թիւնը քրտնաթիւնի մէջ զարնուց ոտը որ կ'ընդունէ ստացուած զարնուց կանները, երկրորդին մէջ նոր հագած բուրդէ գուլպաները եւ, ինչ որ չէր ըսած միւսին այդ րոպէն, կ'ըլկուէր նամար պատուած տասնոցն այ:

Գերջացած էր խաղը:

Դեկտեմբերի վերջին օրերուն ցուրտ արաստիկ էր այդ գիշերը: Լիւսերու, լուսափորի անցքին մէջ աւելի ուժեղացած և սեղմուած, կ'ուզար զէպի վար և մեր թանձր պատերէն ներս, կը զգացնէր որ զարնուրն էր իր ռոտիցքի և հարուստներուն թափին մէջ:

Այս անգամ իր ցուրտ պատկեր մըն է մեր Հնդկաստանցին, կ'ըլկուէր մէկ կողմը դրած, ոտքերը ըզպիկ, պատիճի ծայրը կը բերնին մէջ, առանց ծխախտոտի կը քաշէր կ'ըլկուէր, կողմէնք անոր դուր միջքը, կը փրփրոտէր սպիտակ նկուղի, և իրեն թէ վառած ըլլար ծրխախտը, ընդհատուած չունէր միջքը մը դուրս կուտար փչելով ուժգին և նայուածքով կը նստելէր մեզի անձամբ ձեռքով պարտիներու, որոնք էսպէս գոռութիւն ղեռնին, և որոնք էսպէս պէտք է տպաւորուած ըլլալին անցածին՝ իր անընդ աչքերու փափուկ

ՓՐՈՍՓԷՐ ՍԵՐՈՒՆԷ

Յուսումնասիրողները չեն գիտեր ըսածին, Նրբ Աստուծոյն ուղղափառութիւնը Պատմութիւն-ԲՅՈՒՆ երկրորդ մէջ, նոր Մօտաւան քովիկը, Մարտիկայէն քանի մը փարսախ հիւսիսու Ըստ անանունը ձեռքերը մը վրայ հիմնուող իմ սեփական վարկածին և Տր Օսիւնց զուգարի հիւսիսի գաղտնաբանը քաղած քանի մը ճանաչողութիւններու, կը մտածեի թէ Մօտիկայի շրջակայքը պէտք է փնտրել այն իշխատակից վայրը, ուր կ'ստացուէր անցողիկ մը համար ճակատեցող հանրապետութեան ակադեմիաներուն ղեմ: 1830ի այնան սկիզբները Անտառուգեայ գաղտնիով, բաւական երկար հեռախոսութիւնը մը ըրի փարսախու համար գեռ ուղղիկ մէջ յանցող կասկածները: Յիշատակարան մը, որ շուտով պիտի հրատարակուի, կը յուսամ թէ այն մասին կրնայ հանդիպել անկողն հրահանգները: Սպասելով որ իմ զննանաւու լուծէ այն խնդիրը որ բովանդակ Նրբայանի գիտականները սակայն կը պահէ, կ'ուզեմ պատիկ պատմութիւնը ընել ձեռք, որ չի շնայիլ Մօտայի տեղադրման հեռադրոպական հարցը:

Գորտուի մէջ վարձած էի առաջնորդ մը ու երկու ձիեր և ձառքայ էի ինկած, որպէս բնու ունենալով միայն Կեսարի

ԿԻԼԻԿԻՅԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ

ՊԵՏՏՈՆԱԿԱՆ ԶԵՎՈՅՑ

Շարք մը առաջ արդէն գրած էին Սպիտակուսական Ժողովի անունը: Այժմ հետեւեալ կարեւոր մանրամասնութիւններ կը քննարկուին Կաթողիկոսութեան կողմէ հրատարակուած պատճառական գիտությունները:

Նրբորդը նիստին մէջ ժողովը զբաղեցաւ Թեմեւու կազմակերպութեան յրապուծի եւ միօրինակ վարչական կողմէն քննարկելու անհրաժեշտ անհրաժեշտ խնդիրները: Կաթողիկոսութեան ղեկավարութեան ղեկին կ'ըլկուէր մեզի հոմարտիւր էր, մահբան չափ տխուր, տեսնել զինքը մեր զգացած ու երեսակայած ձեռքով: Բայց ան ներս մտա իր ունեցած ձեռքով, ճիշդ ուղի ժամուն, կ'ըլկուէր ձեռքը: Համառօտ, կարճակ ասեւ, նստուելու ետքը, սակայն անցաւ յուսիս, նստուելու իր տեղը, եւ իր թէ ոչինչ եղած ըլլար, սկսաւ թղթախաղը:

Ինչու չիտեսցաւ այն գիշեր, լիազարգացած թիւնը քրտնաթիւնի մէջ զարնուց ոտը որ կ'ընդունէ ստացուած զարնուց կանները, երկրորդին մէջ նոր հագած բուրդէ գուլպաները եւ, ինչ որ չէր ըսած միւսին այդ րոպէն, կ'ըլկուէր նամար պատուած տասնոցն այ:

Գերջացած էր խաղը:

Դեկտեմբերի վերջին օրերուն ցուրտ արաստիկ էր այդ գիշերը: Լիւսերու, լուսափորի անցքին մէջ աւելի ուժեղացած և սեղմուած, կ'ուզար զէպի վար և մեր թանձր պատերէն ներս, կը զգացնէր որ զարնուրն էր իր ռոտիցքի և հարուստներուն թափին մէջ:

Այս անգամ իր ցուրտ պատկեր մըն է մեր Հնդկաստանցին, կ'ըլկուէր մէկ կողմը դրած, ոտքերը ըզպիկ, պատիճի ծայրը կը բերնին մէջ, առանց ծխախտոտի կը քաշէր կ'ըլկուէր, կողմէնք անոր դուր միջքը, կը փրփրոտէր սպիտակ նկուղի, և իրեն թէ վառած ըլլար ծրխախտը, ընդհատուած չունէր միջքը մը դուրս կուտար փչելով ուժգին և նայուածքով կը նստելէր մեզի անձամբ ձեռքով պարտիներու, որոնք էսպէս գոռութիւն ղեռնին, և որոնք էսպէս պէտք է տպաւորուած ըլլալին անցածին՝ իր անընդ աչքերու փափուկ

Ինչ մարդուն պատմութիւնը, անգն մասնորով կ'ըստանա զիս վազելու պէս բան մը պիտի ըլլար:

— Թող զիս խաղաղ խաղա՞ւ, չարութեանց, իմ ինձի կը բաւէ արդէն: Ոտականութիւն չէ մերը, այլ աւազակներու ընկերակցութիւն՝ իր պաշտօնական անունովը երաջխատութեամբ յարկաւորութեան ղեկին:

Դեռ վերջին խօսքը չարութեամբ, ես քիչ մը անդիս բացուած էի, ու հետոս անց կը լսէի այսուած ու մըրկուած արտի մը կ'ընէի բառերը:

Այլ զգուշացայ, սասաններն անոր հետ տեսակցելու, ու քանակն համարեցի գիտելու յարցը իր բոլոր յուզումներուն և շարժումներուն մէջ:

Կը սպասէիք տեսնել մեր Հանին, նոյն գիշեր, որ ստուգել մեզի հոմարտիւր էր, մահբան չափ տխուր, տեսնել զինքը մեր զգացած ու երեսակայած ձեռքով: Բայց ան ներս մտա իր ունեցած ձեռքով, ճիշդ ուղի ժամուն, կ'ըլկուէր ձեռքը: Համառօտ, կարճակ ասեւ, նստուելու ետքը, սակայն անցաւ յուսիս, նստուելու իր տեղը, եւ իր թէ ոչինչ եղած ըլլար, սկսաւ թղթախաղը:

Ինչու չիտեսցաւ այն գիշեր, լիազարգացած թիւնը քրտնաթիւնի մէջ զարնուց ոտը որ կ'ընդունէ ստացուած զարնուց կանները, երկրորդին մէջ նոր հագած բուրդէ գուլպաները եւ, ինչ որ չէր ըսած միւսին այդ րոպէն, կ'ըլկուէր նամար պատուած տասնոցն այ:

Գերջացած էր խաղը:

Դեկտեմբերի վերջին օրերուն ցուրտ արաստիկ էր այդ գիշերը: Լիւսերու, լուսափորի անցքին մէջ աւելի ուժեղացած և սեղմուած, կ'ուզար զէպի վար և մեր թանձր պատերէն ներս, կը զգացնէր որ զարնուրն էր իր ռոտիցքի և հարուստներուն թափին մէջ:

Այս անգամ իր ցուրտ պատկեր մըն է մեր Հնդկաստանցին, կ'ըլկուէր մէկ կողմը դրած, ոտքերը ըզպիկ, պատիճի ծայրը կը բերնին մէջ, առանց ծխախտոտի կը քաշէր կ'ըլկուէր, կողմէնք անոր դուր միջքը, կը փրփրոտէր սպիտակ նկուղի, և իրեն թէ վառած ըլլար ծրխախտը, ընդհատուած չունէր միջքը մը դուրս կուտար փչելով ուժգին և նայուածքով կը նստելէր մեզի անձամբ ձեռքով պարտիներու, որոնք էսպէս գոռութիւն ղեռնին, և որոնք էսպէս պէտք է տպաւորուած ըլլալին անցածին՝ իր անընդ աչքերու փափուկ

Նոյն գիշեր, որ ստուգել մեզի հոմարտիւր էր, մահբան չափ տխուր, տեսնել զինքը մեր զգացած ու երեսակայած ձեռքով: Բայց ան ներս մտա իր ունեցած ձեռքով, ճիշդ ուղի ժամուն, կ'ըլկուէր ձեռքը: Համառօտ, կարճակ ասեւ, նստուելու ետքը, սակայն անցաւ յուսիս, նստուելու իր տեղը, եւ իր թէ ոչինչ եղած ըլլար, սկսաւ թղթախաղը:

Ինչու չիտեսցաւ այն գիշեր, լիազարգացած թիւնը քրտնաթիւնի մէջ զարնուց ոտը որ կ'ընդունէ ստացուած զարնուց կանները, երկրորդին մէջ նոր հագած բուրդէ գուլպաները եւ, ինչ որ չէր ըսած միւսին այդ րոպէն, կ'ըլկուէր նամար պատուած տասնոցն այ:

Գերջացած էր խաղը:

Դեկտեմբերի վերջին օրերուն ցուրտ արաստիկ էր այդ գիշերը: Լիւսերու, լուսափորի անցքին մէջ աւելի ուժեղացած և սեղմուած, կ'ուզար զէպի վար և մեր թանձր պատերէն ներս, կը զգացնէր որ զարնուրն էր իր ռոտիցքի և հարուստներուն թափին մէջ:

Այս անգամ իր ցուրտ պատկեր մըն է մեր Հնդկաստանցին, կ'ըլկուէր մէկ կողմը դրած, ոտքերը ըզպիկ, պատիճի ծայրը կը բերնին մէջ, առանց ծխախտոտի կը քաշէր կ'ըլկուէր, կողմէնք անոր դուր միջքը, կը փրփրոտէր սպիտակ նկուղի, և իրեն թէ վառած ըլլար ծրխախտը, ընդհատուած չունէր միջքը մը դուրս կուտար փչելով ուժգին և նայուածքով կը նստելէր մեզի անձամբ ձեռքով պարտիներու, որոնք էսպէս գոռութիւն ղեռնին, և որոնք էսպէս պէտք է տպաւորուած ըլլալին անցածին՝ իր անընդ աչքերու փափուկ

Ինչ մարդուն պատմութիւնը, անգն մասնորով կ'ըստանա զիս վազելու պէս բան մը պիտի ըլլար:

— Թող զիս խաղաղ խաղա՞ւ, չարութեանց, իմ ինձի կը բաւէ արդէն: Ոտականութիւն չէ մերը, այլ աւազակներու ընկերակցութիւն՝ իր պաշտօնական անունովը երաջխատութեամբ յարկաւորութեան ղեկին:

Դեռ վերջին խօսքը չարութեամբ, ես քիչ մը անդիս բացուած էի, ու հետոս անց կը լսէի այսուած ու մըրկուած արտի մը կ'ընէի բառերը:

Այլ զգուշացայ, սասաններն անոր հետ տեսակցելու, ու քանակն համարեցի գիտելու յարցը իր բոլոր յուզումներուն և շարժումներուն մէջ:

Կը սպասէիք տեսնել մեր Հանին, նոյն գիշեր, որ ստուգել մեզի հոմարտիւր էր, մահբան չափ տխուր, տեսնել զինքը մեր զգացած ու երեսակայած ձեռքով: Բայց ան ներս մտա իր ունեցած ձեռքով, ճիշդ ուղի ժամուն, կ'ըլկուէր ձեռքը: Համառօտ, կարճակ ասեւ, նստուելու ետքը, սակայն անցաւ յուսիս, նստուելու իր տեղը, եւ իր թէ ոչինչ եղած ըլլար, սկսաւ թղթախաղը:

Ինչու չիտեսցաւ այն գիշեր, լիազարգացած թիւնը քրտնաթիւնի մէջ զարնուց ոտը որ կ'ընդունէ ստացուած զարնուց կանները, երկրորդին մէջ նոր հագած բուրդէ գուլպաները եւ, ինչ որ չէր ըսած միւսին այդ րոպէն, կ'ըլկուէր նամար պատուած տասնոցն այ:

Գերջացած էր խաղը:

Դեկտեմբերի վերջին օրերուն ցուրտ արաստիկ էր այդ գիշերը: Լիւսերու, լուսափորի անցքին մէջ աւելի ուժեղացած և սեղմուած, կ'ուզար զէպի վար և մեր թանձր պատերէն ներս, կը զգացնէր որ զարնուրն էր իր ռոտիցքի և հարուստներուն թափին մէջ:

Այս անգամ իր ցուրտ պատկեր մըն է մեր Հնդկաստանցին, կ'ըլկուէր մէկ կողմը դրած, ոտքերը ըզպիկ, պատիճի ծայրը կը բերնին մէջ, առանց ծխախտոտի կը քաշէր կ'ըլկուէր, կողմէնք անոր դուր միջքը, կը փրփրոտէր սպիտակ նկուղի, և իրեն թէ վառած ըլլար ծրխախտը, ընդհատուած չունէր միջքը մը դուրս կուտար փչելով ուժգին և նայուածքով կը նստելէր մեզի անձամբ ձեռքով պարտիներու, որոնք էսպէս գոռութիւն ղեռնին, և որոնք էսպէս պէտք է տպաւորուած ըլլալին անցածին՝ իր անընդ աչքերու փափուկ

Նոյն գիշեր, որ ստուգել մեզի հոմարտիւր էր, մահբան չափ տխուր, տեսնել զինքը մեր զգացած ու երեսակայած ձեռքով: Բայց ան ներս մտա իր ունեցած ձեռքով, ճիշդ ուղի ժամուն, կ'ըլկուէր ձեռքը: Համառօտ, կարճակ ասեւ, նստուելու ետքը, սակայն անցաւ յուսիս, նստուելու իր տեղը, եւ իր թէ ոչինչ եղած ըլլար, սկսաւ թղթախաղը:

Ինչու չիտեսցաւ այն գիշեր, լիազարգացած թիւնը քրտնաթիւնի մէջ զարնուց ոտը որ կ'ընդունէ ստացուած զարնուց կանները, երկրորդին մէջ նոր հագած բուրդէ գուլպաները եւ, ինչ որ չէր ըսած միւսին այդ րոպէն, կ'ըլկուէր նամար պատուած տասնոցն այ:

Գերջացած էր խաղը:

Դեկտեմբերի վերջին օրերուն ցու

ԳՈՒԾԱԿ ԿՈՄՍՈՒՅԻՒՆ ԵՐ ԱՂԻՏԱԲԵՐ ԳՈՒԾԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՀԱՄԱԾԵԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՍ ԸՐ

ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍԷ 1932 - 1933ԻՆ ՀԱՄԱՐ

Պերկինի մէջ ներկայի կը գրուի մտի բարեկամութիւնները մը, որ ֆրանսացի հանրածանօթ ախիկն աը թէպի համարը կը վայելէ: Տիկին Սիլվիա անուանին սակ պահտած է Աւստրիոյ երբեմնի բարձր սպայական պետական գաստարգիւն պատկանող կամուսնի Պէրը, որ հիմա Պերկին կը բնակէ: Կը հուսանին թէ, պետական մարմինը, ամէն օր անոր խորհուրդին կը դիմեն:

Տիկին Սիլվիա հետաքրքրական գրականութիւնները բըած է: Ականաւտեւ վիպիկներ կը պատմեն թէ, 1921 ին, կը կը գտնուէր Շօֆուր քի, արհիպոստոսի Իգայայտի սպարանքի սրահներուն մէջ, ներկաներու խնդրանքին ընդատալ երթալով, ախիկն Պէր, հիմնականաւ զիջել, հետեւեալ կերպով պատմած է իր տպաւորութիւնները.

— Ձեր Բարձրութիւն, կ'ողտնուի անի մը զրէք արհիպոստոսի մը: — Ձեր խնայողութիւնը և անոր կնիքը հանդէպ մեր ունեցած հակակրանքին: Բարի պէտք է ըլլալ անոնց հանդէպ, որովհետեւ երկու տարիէն պիտի մեռնին:

Ապա, հարցուցին անոր, թէ ի՞նչ ձեռք պիտի մեռնին:

— Միեւնոյն գնալով, պատասխանեց կրմունքով:

Եւ երբ մանրամասնութիւններ կ'ուզէին, ախիկն Պէր շարունակեց.— Տեսալ երուաւոր փոքրիկ մէկ քարտէսը, որուն վրայէն ուրուակահի մը ձեռքը կ'անցնէր գանդաղորէն, իր ետին ձգելով խոշոր կարմիր արտա մը:

— Ո՛չ, պատասխանեց գուշակուն հին եւրոպական պատերազմն է: Համաշխարհայինը, աւելի վերջը, անոր հետեւեալը պիտի ըլլայ:

Օրագրող մը, գացած է հիմա տեսնելու ախիկին Սիլվիան, որուն ըրած է հետեւեալ որոշ հարցումը.—

— Կը սնդէք սակաւին, թէ համաշխարհային պատերազմը պիտի պայթի:

— Անշուշտ: Անիկա պիտի պայթի խաղաղութեանէն տասնեակ մը տարիներ վերջ: Ան սկսած է արդէն:

— Ո՛չ:

— Մայրաքաղաք Արևելքի մէջ Արդէն եւ իմ գուշակութիւններս պիտի հրատարակեմ 1932—1933 արեւալին տարի ընթացքին: Ահա աս պիկ, թէ ի՞նչ պիտի յայտարարեմ ամենէն առաջ, 1932—1933 տարին, անմասնաւոր տարի մը պիտի ըլլայ պատմութեան մէջ, որովհետեւ այդպիսի տարի մը տեսնուած չպիտի ըլլայ: Անիկա, մինչև իրենց հիմա ըրել պիտի ցնցէ ժողովուրդները: Ինչպէս պիտի մեռնի մեզի նշան յը տեսնուած երկու վրայ: Պատերազմը պիտի սկսի Մանչեսթրի մէջ: Կը նշմարեմ վիշակներու պարտութեան ցանցը մինչև Մոսկովա և զէպի Ռուսիա:

ՍՐԱՄԻՑ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Կը զարմանամ թէ կրնան ի՞նչպէս կրնան քառորդի մը մէջ իրենց բոլոր մեղքերը պատմել խոստովանանքով քահանային:

* Աղջիկները սեխի կը նմանին, որքան ծանր ըլլան, այնքան անուշ կ'ըլլան և այնքան շուտ և սուղ կը վաճառուին:

* Եթէ քվեարկող մը փորձի համար կին մը տարբարունք հետեւաւ արդիւնքը պիտի գտնէր.— Արատաստը 20, քոչքրքի 10, զորուզութիւն 10, օտը քոչքրքի 9, նախանձ 15, լաւանդա 7, ուղեղ 1, կարմիր սրթան 4, սալոր 8, բամբասակ 12, պարսպ խոտ 4/100:

* Գեղեցկութիւնն անսով պըտուց մըն է որուն մահն աւելի սիրով և արտօմակով կ'ուսուի: և որ շատ հասունեալուն պէս կը փտտի:

* Բարեկարգ կնիք մը հետ կենդանցելու համար քիչ մը չորքորթութեան անհրաժեշտ է, ինչպէս որ շատ ուրի պարտեակող հին գինի խըմելու համար անոր մէջ չուր գնիլ պէտք է:

* Արդարեւ աղջկան մը ինչ վարաց տէր ըլլալն անոր զէմքին վրայ գրուած է, բայց սիրտու որ բետազիր է և ամէն մարդ իր ուզած կերպով կը կարգայ գայն:

* Անբարոյական կանանց տառապանքները մէջ էրկը անուն կ'ըլլայ և սիրականը դեռ անուն:

* Աղջկան մը սէր յայտնելու համար ծովու լազնիքը մտնողներէն օրինակ անտելու է. մէկէն ի մէկ նետուելու է:

* Յուշ.— Եւ որովհետեւ ուրիշներ խաբէր դեռար է, մարդ ուրուցած է ինչպէս քը խաբէր:

* Զգեստ.— Աճական մը, որ մարդուս որպիսութիւնը ցոյց կուտայ:

* Պար.— Պաշտօնական գրկախառնում:

* Սիրահարութիւնը Տօնախմբում մըն է որ երկասարկութեան եղանակին մէջ կը բացուի և ձերութեան մէջ կը գոցուի, սակայն կան ոմանք որ ուշ կը մնան և այս սօնախմբանի փակման մօտ կ'երթան հոն ապրանք գնելու, ու ես կը դատուի ձեռուէնս:

* Պարկէտութիւնը կազմի պէս է, ուստի անխոհեմութիւն չըլլալ եթէ չլիչերուն բերանը գրուած խեցերուն պէս խեց դրուի կարգ մը կրկնելու բերանին մէջ:

* Կ'ուզես զէր մարդիկը նիհարել, խոտը հասկնալ չուզող կին տուր անոնց:

* Երկը թողով փակաղ կնիք նորին ամուսինին քով տանիլը զբոլորոցին փակեղ տողը մը բռնի վարժարան տանելու կը նմանի, լայով կ'երթան և ո՛չ սիրով:

* Սիրելի ուղող տարեց կնիքը անանկութեան կամ ճամբորդութեան պատճառաւ իրենց գործերը մաքրելու աշխատող վաճառականներու պէս են, մեծ զոհողութիւններ կ'ընեն:

* Գեղեցկութիւնը օգի է, չափաւորը արտօմակ կը բանայ իսկ չափազանցը կը գնդուցնէ:

ՀԵՏԱԳՐՔԻՐ ԴՈՒՐԵՐ

ԵՍԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԻՆԻ ԳԻՐԲԸ

Քախքործիտ ճամայարանի սեմական, լեզուներու ուսուցչական փրոթի. Ուրիմ ֆափըր յաջողած է ճշգիւ հետաքրքիր Մարգարէութեան կարգ մը մտք կէտերը, որոնք երկար տարիներով վէճի նիւթ հայտնաբերած են ուսումնականներուն:

Փրոթի. Փափըր ետալիի գրքի մէկ նոր թարգմանութիւնը կատարած է, պարզելով վերնիշխալ մտք կէտերը, որոնք, իր կարծիքով, արդիւնք են առաջին գարեբու Ս. Գրքը կարգմաններուն:

Փրոթի. Փափըր իր աշխատանքին սկսած է այն հիման վրայ թէ՛ ետալիի նման կարող գրել մը չէր կրնար կատարել անձնին սխալները: Ճամբայ ելելով այս կէտին Փափըր յաջողած է իր թարգմանութեան ապրանքի զմայրելը և բանաստեղծական գեղեցկութիւնը:

Ետալիի գրքերը գրուած է Գրիստոս եթը զար արտալայց Քրիստոս երկու գար տալ էր, որ այս և այլ գրքեր նուիրականացուցան: Այս հինգ գարերու ընթացքին, կատարեց ինչ գար տալ ինչպէս ինչպէս այլ գրքեր կրկին և կրկին օրինակեցան զանազան զպիւրներու կողմէ: Այս օրինակութիւնները բացմարտեց ինչպէս նորոգութիւնը գրչակն սխալները: Ապա՝ Քրիստոս եթը վեցերորդ գարուն էր, որ ճանաչող գրքեր և կէտագրութիւն որդեգրուեցան հրեաներու կողմէ: Արդիւնք կ'ըլլայ, որ ճանաչող բարձրագոյններու անընդհատ շարուն մըն էին:

Ճանաչող գրքերու յաւելումը ըստանեց նոր տեսակի չփոփոխելուն մը: Որովհետեւ, շատ մը բարեբու բարձրագոյններուն վրայ մէկ ճանաչողի մը յաւելումը մինչև հինգ տարեբար նշանակութիւն կուտայ անոնց: Ինչուսէր է, կ'ըսէ Փափըր, որ զբարիները աւելցնելով ճանաչողները, և կէտագրելով գրութիւնը, նոր սըլխային գործերին:

Փրոթի. Փափըր խոստովանելու համար օրինակութեանց և թարգմանութեանց այս սխալներէն, իր թարգմանութիւնը կատարած է ետալիի գրքին ամենահին օրինակէն,

Առանց սակիի զէմքով ու բընաւորութեամբ ազդել կին անողները առանց մանանեխի խողի միս ուսողներու կը նմանին, չին կրնար մարսել. ոսկին է որ կը մարտէ ունեպիտութիւն ու ազդողութիւն:

Սէրը բարձրագոյն է, ինքրիմէ, ճայն չի հաներ մինչև որ քովը չըզորուի նախանձը:

Ապուշի մը աղջիկ տալը զբոլոր մեռնիի վրայ վարդ պատուատելու կը նմանի, չի բռնէր:

Ճանաչողութիւնը տարեկան աղջիկ մը շատ անգամ զիւրաբար փայտէ չիտուած առն մըն է և ոչ մէկ ապրովարձարեւել ընկերներէն կը ըրնայ ճայն պահովարդիւն:

Հաւաքեց՝ ՀԱՅԿ ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ

որ ոչ ճանչուող գիր ունի և ոչ ալ կէտագրութիւն:

ԱՄԱՆԵԱՆ ՊԱՒԱՏ ԸՐ ԳՏՈՒՈՒՄ

Փենսիլվանիոյ ճամայարանի եւ Փենսիլվանիոյ թանգարանի հնաստագիտութեան միացեալ խումբը թէլփէ Հիտարի մէջ (Տանդամի մօտ) երևան հանած է պարսկական պալատ մը որ կը պատկանի Սասանեան շրջանին (226—661 Ք. Յ.):

Պալատը շատ գեղեցիկ կերպով զարդարուած է, և բացի քարկիր բարձրարանականներէ, ունի բազմազունեայ նկարներ:

ԱՆՔԱՐԷՆԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՕՐԵՐԸ

Միջազգային Օրէնքի ընկերակցութեան կողմէ պատրաստուած վիճակագրութեան մը համաձայն, աշխարհի պատմութեան 3421 տարիներու ընթացքին միայն 268 տարիները անցած են առանց պատերազմի աշխարհի ունեւ մէկ մասին մէջ, իսկ մնացեալ 3153 տարիները անցած են պատերազմով:

Եոյն 3421 տարիներու ընթացքին կնքուած են 8000 խաղաղութեան զայինքներ, որոնք միջին հաշուով երկու տարուան կեսիւր ուսողներու:

ՆԱՀԱՏԱԿ ԳՐԱԳԵՏՆԵՐՈՒ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐ

Բաժանորդագրուեցէ՛ք մեր հրատարակութեանց առաջին արքիմ

ԳՆԵՅԷՔ, ՄՊԱՌՆԵՅԷՔ, ՏԱՐԱԾԵՅԷՔ ԱՐԳԷՆ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԾ ՀԱՏՈՐՆԵՐԸ

- 1.— Արձակ էջեր ու շէքաթներ — Ռուբէն Զարգարեանի 20 Քր.
- 2.— Պանդուխտի Կեանքէն — Հրանդի (Մ. Կիւրճեան) 20 »
- 3.— Տարօնի Սխարհ — Մշոյ Գեղամի 30 »
- 4.— Անթրոպոլոգիա Գործը — Գեղամ Բարսեղեանի 20 »
- 5.— Վիպակներ ու Պատմութեան Գրքեր — Արգիւար Արքիարեանի 20 »

Մամուլի ցալ է թիւ Ծր, ուր պիտի ամփոփուի Գ. Զօհրապի հասուեղ դուրս մնացած երկերը:

Բաժանորդագրութիւն.— 12 հասք 200 Ֆր., 100 Ֆր. կանխիկ

Գրքով.— M. BARSAMIAN, 121 Rue Mareadet, PARIS (18^e) - France

Փ Ս Ս Տ Մ Ա Ն

ԽՈՍՐՈՎ ԹԻԻԹԻՆՃԵԱՆ

(Տօք. Խրաւագիտութեան)

ԿՍՍԱՆՁՆԷ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԴԱՏԵՐ

Ընկերակցութեամբ հանրածանօթ փաստարան ՄԵՐՔ ԱՆԶԸ ԵՆ ՀԱՇԵՄԻ Գրասենեակը բաց է կէսօրէ առաջ 9—12 կէսօրէ վերջ 3—6

Rue Allenby, Immeuble NESSOULI **ՀԵՌՈՒՇԱՅԻՆ 1-28**

ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍ

Բարձր հովանաւորութեամբ կրթական և ընդհանրական հասարակական հարցերու և հարցերու

ԳՆԵՅԷՔ ԴՍՏԱՐԻՆԷՆԻ Ի ՍՏԱՍԿԱՆՆԵՐԸ

ԴՍՏԱՐԻՆԷՆԻ Ի ՍՏԱՍԿԱՆՆԵՐԸ Ի ԳՆԱՍԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻՆ

չէր ծածկուած ոչ մէկ խորամանկութեամբ, և մինչև մենք միասին, կը թափառէինք հովիտին մէջ և կը խօսակցէինք նորայայտ ու զօրեւոր փոփոխութեանց մասին, ինչ ծի հետ, ան կը քննէր իր արտին ամենամտերիմ ծաղփերը:

Օր մը, արտաստ.քով ինձի խօսեցաւ մարդկութեան անողորմ վախճանին. այնուհետեւ միայն այս վշտազկն էր թէ կ'երթային, զայն կը խստիք մեր բոլոր խօսակցութեանց, ինչպէս որ Շիրազի բանաստեղծներու տառադրուած մէջ, նոյն պատկերները յամառօրէն կը կրկնուին նախապատեթիւններու իւրաքանչիւր կարծիք փոփոխութեան մէջ:

Ան անանք էր թէ մահուան մասը կը զգէր իր կուրծքին, և օրէ օր իր գեղեցկութիւնը կը հասունանար մեռնելու համար: Ասկայն իրեն համար, գեղեցկութիւնն սա զո, սպիները կ'անփոխարինին միակ մասածուի մը մէջ, զոր իրկուած մը, զիջելալոյսին ինձի յայտնեց, Լուսինեան գեղեցկին արհիւրուն վրայ: Վշտակով կը խօսէր թէ, կը ինք թաղուի Կագոն—Տիափրէի հովիտին մէջ, եւ առ յաւէս պիտի լքէի այս երջանիւտէս վայրերը և, հիւսմա իրեն հանդէպ բուն կերպով զգացած սէրս պիտի տանէի զուրի գոհակի աշխարհին ու և մէկ աղջկան: Երբեմն երբեմն, էլէ՛ծօնորդի ուղեքն կը նետուէր և սարկով կ'ընէի իրեն ու Սասունով վրայ թէ կը երթայ այս աշխարհին մէջ ոչ մէկ աղջկան հետ չպիտի ամուսնանայի, թէ ոչ մէկ ձեռք անհաստարթ պիտի գտնուէի իր յիշատակին, ոչ ալ պիտի մեղանշէի յիշատակին զէմ այն ճերմեռանց սիրային, զոր ինք չնորհած էր ինձի: Եւ վկայութեան կը կանչէի Տիեզերքի Ամենազօր Վարիչը իմ ուխտանք բարեկալի հանրագոտար թեանը: Եթէ, երբ զըմազանց ըլլայի, կը խնդրէի Ամենակարողէն և իր—մէն—ինքը, զբանաստեղծ արքունի մը— որ զին անհասանէին ու այս անէ՛ծքը այնպիսի տարաբովելի պատիմ մը կը պատկերացնէր աչքերուն, որ չէր կրնար գայն ինչպէս վտանգի: Իմ խօսքերուս վրայ, էլէ՛ծօնորդի աչքերը աւելի կենդանի փայլով մը պայտղցին. հառաչեց իբրև թէ կուրծքը թեթեւացած ըլլաւ մահացո թեթեւ:

մը, և զողջող ու դառնօրէն արտատուեց. սակայն հուսատեղ երգումիս (որովհետեւ գրեթէ մահուկ մըն էր) և երգումս զայն աւելի քայքայեցող իր մահուան անողորին վրայ: Քանի մը օր վերջ, խաղաղօրէն մեռնելով, ինձի կ'ըսէր թէ իր հողին հանգստութեան համար ըրած երգումիս պատճառով, գիշերային մասերուն ինձի պիտի այցելէր սակայն եթէ, նման բան մը գրախոսալնակ կ'ընէինք ու անանկընդհատմեծներէն զուր ըլլար, գոնէ ինք պիտի կրնար իր ներկայութիւնը ինձի զգացունել, զանազան երևոյթներով: Իրիկուան սիւքին հետ, պիտի հասաչէր գլխուս վերեւ և կամ չնայած օդս պիտի չցնէր ինքսպիկներու ըուրվանդներէն սասած ըոյրերով: Անուշ խօսքերը չբխեցին վրայ, աւանդեց իր ամուղ հողին, այսպէս սահմանելով իմ կեանքիս տառաջին շըրջանը:

Մինչև հոս, հաւատարմաբար խօսեցայ, բայց երբ կ'անցնիմ ժամանակին ճամբան զողող այս գանկապատը, որ կազմուած է սիրականիս մահուամբ, և կը յատարանամ գոյութեան երկրորդ շրջանին մէջ, և եր գտմ որ ամպ մը կը ծանրանայ ուղեքիս վրայ, և ես իսկ կը տարակուսիմ յիշողութեանս առողջ վիճակէն: Թուղեք որ շարունակեմ սակայն.— Տարիներ ծանրօրէն մէկիկ մէկիկ անցան և ես զիս կ'ապրէի Կագոն—Տիափրէի հովիտին մէջ:

Ասկայն բոլոր իրերը երկրորդ ձևափոխման մը են— թարկուած էին: Աստեղաբար ծաղիկները մերձեցնում ծառերու ըուններուն մէջ և ալ չերկուան: Կանաչ մարսերուն երանգները աղօտեցան և մէկիկ մէկիկ կորուսեցան սուտակագոյն շը՛՛շները և անոնց տեղ տասնակներով գոբա ժայռքեցին միջագոյն մանիշակներ, ինչպէս պիտիպիտեղ պրկուող աչքեր, որոնցմէլ ցօղանման արտասուքներ կը ժայռքեմնեւ մեր կամաններէն կեանքը հետացուէր, որովհետեւ բացահաւը ալ չտարածեց իր չիկակարմիր փետուները մեր աչքերուն վրայ, այլ սուտակ հովիտին հետացուէր գլխի լուսնին, իր գալուստին ընկերացող բոլոր զուարթ թռչուններուն հետ: Արծաթագոյն ու սոկեզոյն ձուկները լուսնով փախան, մեր

բնավայրին ծայրաքաղաք մասերուն մէջ. և ա՛լ չգեղեցկացուցին մեր հեշտաւէս գետակը: Եւ այն օրորուն երաժշտութիւնը, որ աւելի անուշ էր քան եւտիլ տաւիլը ու էլէ՛ծօնորդի ձայնն մէջ չի քանուող շէտերը, ինձի կ'ըսէր թէ իր հողին հանգստութեան համար ըրած երգումիս պատճառով, գիշերային մասերուն ինձի պիտի այցելէր սակայն եթէ, նման բան մը գրախոսալնակ կ'ընէինք ու անանկընդհատմեծներէն զուր ըլլար, գոնէ ինք պիտի կրնար իր ներկայութիւնը ինձի զգացունել, զանազան երևոյթներով: Իրիկուան սիւքին հետ, պիտի հասաչէր գլխուս վերեւ և կամ չնայած օդս պիտի չցնէր ինքսպիկներու ըուրվանդներէն սասած ըոյրերով: Անուշ խօսքերը չբխեցին վրայ, աւանդեց իր ամուղ հողին, այսպէս սահմանելով իմ կեանքիս տառաջին շըրջանը:

Մինչև հոս, հաւատարմաբար խօսեցայ, բայց երբ կ'անցնիմ ժամանակին ճամբան զողող այս գանկապատը, որ կազմուած է սիրականիս մահուամբ, և կը յատարանամ գոյութեան երկրորդ շրջանին մէջ, և եր գտմ որ ամպ մը կը ծանրանայ ուղեքիս վրայ, և ես իսկ կը տարակուսիմ յիշողութեանս առողջ վիճակէն: Թուղեք որ շարունակեմ սակայն.— Տարիներ ծանրօրէն մէկիկ մէկիկ անցան և ես զիս կ'ապրէի Կագոն—Տիափրէի հովիտին մէջ:

աշխարհի և կրկնելու շողաբան գեղեցկութեանը, ամէն ինչ, ամէն ինչ:

Սակայն, սակաւին հողիս հաւատարմով էր իր խոստաններուն, և գիշերային լուսն պահերուն, էլէ՛ծօնորդի միշտ ինձի կը զգացնէր իր ներկայութեան նշանները: Յանկարծ այս յայտնութիւնները զարգեցան և աշխարհը միջնացաւ աչքերուս ա

ՏՕՔԹ. Զ. ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ

(ՀԱԼԷՊ)

Նախկին բժիշկ Միգալեսի Զինուորական հիւանդանոցներու եւ մասնագէտ ներքին եւ մանկական հիւանդութիւններու

արագ, արմատական, խզմամբ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէլ օր ժամը 9-12 եւ 2-6 իր դարմանասան և մէջ, Հայկէս Նեյալ յայտ. Թրամվայի ընկերութեան կայանէրան, քիւ. 7

Բշ. եւ Ուրբաթ օրեր խորտակող օր

ՇԱՊԿԱԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ **ԼիիֆՍ** ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ

Պատիւ ունիմ ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան՝ որ Սուգ-Կի-Պի-գիւղի օպիկոսութեան փոխադրանքով պէտք է լինի զանազան բեռն և նիւթերի Ապուրեթի նախկին վաճառատունը:

Մեծ խնամով կը պատրաստենք, չափի վրայ եւ մեծաքանակ՝ օպիկի, բիճամալ, ուսոյ քր շաւար, բաքիտայի եւայն, ամենավերջին նորաձեւութեամբ:

Սոս ցած ենք մեծ մքեք մը ճաշակաւոր եւ վերջին նորոյի պարագաներու (պոպլին մեծաքանակով), որով կարող ենք ամենեւեմ բնախնայի յաճախողին ճաշակը գոնացնել:

Միտ պատրաստ կը գտնուին զանազան չափերու վրայ օպիկի եւ բիճամալ, որոնք կը վաճառուին մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ:

Մեր սկզբունքն է ճշգրտագործելու եւ ամեն վաճառում:

Մեկ այլնորոյն բաւական պիտի ըլլայ համոզուելու համար այս ճրտարտութեամբ:

Արագ արմատական կ'ընդունինք արտասանման (Իրագ, Պաղտսի, Կիպոս), եւ Սիւրիոյ բոլոր օրգաններէն:

Կարի եւ ձեւագիտութեան դասընթացք տրուի ՏԻՓԱ ՄԱՆԿԵԱՆ

(Վ. ԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻՋԷՆ)

Յայտնի դերձակուհի Տիպ. Տիպ Մանկեանի ձեւագիտութեան 5րդ դասընթացքը կ'սկսի Մարտ 1ին և կ'աւարտուի Բրուս Եօթնօրեայի ճիւղի դիմաց, Կուրս փողոց:

Մեծ ամուսնացած մէջ, ամենավերջին մեթոտներով եւ արդիական միջոցներով կը սորվեցնեն ձեւագիտութեան բոլոր բարդութիւնները եւ կ'օժտեն Բ. Գոմիստրովի հաստատուած վկայականներով:

Համոզուելու համար անգամ մը դիմեցէ՛ք իր 666 անի օրգանաւորներուն:

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ Յ. ՏԵՐ ԶՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ՐԻԻ-ԷԼ ԳԱՊՈՒՇԻՅԷ ԹԻԻ 49

(Մեծ Սէրային առջև)

ՈՍՍԿԵՐՈՅ

Կաշկազմ, Լաթկազմ և Թղթկազմ տոկոսն և ճաշակաւոր ԳՈՐԾ

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

Կրօնական եւ կրթական հաստատութեանց եւ գրադարաններուն համար մասնաւոր ձեռնարկ

ԳԱՐԻԻԷԼ Թ. ԹԵՐԶԵԱՆ

(ԵԼԵԲՏՐՈՎԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

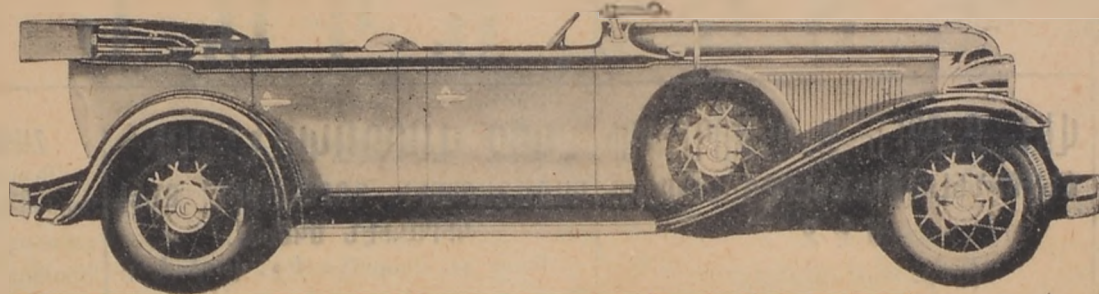
Հիմնուած 1921 ին Պոլսու-Բերս

Երես դարեւանային պայմաններով կը կատարենք ամեն կարգի էլեկտրական լոյսի գեղեղուններ (Installation), ինչպէս նաեւ մօթօր եւ օրնամօներ:

Վաճառատուն կ'ստանանք նաեւ բոլոր էլեկտրագործիքներու նորագոյնները: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու էլեկտրա-նորոգմանը: Վաճառատուն Philips եւ Lux էլեկտր. լամպերու եւ ամեն շնորհ էլեկտրական պիտոյններու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուրուսեանի գրասեն կից Պուր. Բ. Ք. 491

ԳՌԱՅՍԼԵՐ

աւելարիան չակ ինքնաշարժները որոնք 6-8 սիլինտր ունին, ԱՄԵՆԱՏՈՒՆԵԱՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻԿ ՄԱՐԲԱՆԵՐԻՆ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՑ ԵՒ ԿԸ ՓՆՏՈՒՆ ԱՍԵՆՈՒՐԵՐ:

ԳՌԱՅՍԼԵՐ ինքնաշարժներու մասնաւոր յատկութիւններն են՝ ՏՈՒՆՈՒՆԵԱՆ, ԳԵՂԵՑԻԿ, ԶԱՓԱՒՈՐՈՒՆԵԱՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍԱԿԵՏՈՒՆԵԱՆ, Վճարման դիւրութիւններ կը տրուին. ԳՌԱՅՍԼԵՐ օթօններու բոլոր կտորները պատրաստ կը գտնուին մեր վաճառատուններուն մէջ: Լիբանանի, Սիւրիոյ և Իրագի ընդհանուր ներկայացուցչութիւն՝ NAADEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH B. P. 869, TEL. 32-29 Հիւս. Սիւրիոյ ներկայացուցչի ներքին՝ Գ. և Մ. ԱԶԻՐԵԱՆ, Բ. Ք. 202, Հայկէս

Կարի եւ ձեւագիտութեան դասընթացք տրուի ՏԻՓԱ ՄԱՆԿԵԱՆ

Վ. ԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՅԱԿՈՒՇԻ ԲԱՐԻՋԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿՅՈՒՆԷՆ Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիպի Մանկեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սէրայի դիմաց Լո. 78 օմ երկրորդ արկը: Մեծ ամուսնացած միջոցներով կը սորվեցնեն ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութեան իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական միջոցներով, Droit-նի մեթոտով: Իր ասկիներու ինքնաշարժները կ'օժտեն Բարիքի աւարհասանոց Académie Daydou վկայականով:

ՍՐԱՆՏԱՐՏ ԿՈՅԻԼՆԵՐՈՒ ՄԻՅՏ ԱՆԵՆԱՅԱՐ, ԱՆԵՆԱՊԻՆԱԿՈՒՆ, ԱՆԵՆԱՄԱՐԱՆ ԵՒ ԱՆԵՆԱԿԵՂԵՑԻԿՆԵՐՆ ԵՆ.

ԿԵԴՐՈՆՆԵՏԵՂԻՆՆԱՅԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Կիս Մասնաւոր, Լիբանանի ներկայացուցչի ներկայացուցչի պալատի մէջ գիւղացի, Երկրորդ յարկ՝ Երեսնամեակեան ժամը. Կեսուր ասպ. ժամը 9-12, կեսուր վերջ 2-6: ԳԳԱՌՈՐՆԵՐՈՒՆ ՄՐՏՏ ԶՐԻ:

ՏՕՔԹ. ԳԵՐՈՐԳ ԿԵՐԿԵՐԵԱՆ
Վկայեալ Լատիտ Գալիքի Ինտերնո եւ այլ մեծաքանակ ՄԱՍՆԱԳԵՏ Բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱԶԳԻ, ԲՔԻ, ԿՈՒՆՈՐԻ, ԱԿԱՆԶԻ և ԳԼԵՈՒ հիւանդանոցներու բաժնի:
Հիւանդ կ'ընդունի կեսուր վերջ ժամը 9-6
Իր գլխարկը մէջ rue de Damas, No. 15
Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ օրուած մուտքի րաբով:
Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կ'ստանան ասպ. ժամը 10-12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ:

ՏՕՔ. ՍՈՒՐԱՏ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
ՎԻՐԱՐՈՅԺ - ԱՍԱՆԱՐՈՅԺ
ՎԱՅԵԱԼ ՊԵՐՐԻՑԻ ԱՍԵՐԿԵԱՆ ՀԱՍԱԼԱՐԱՆԷՆ
Կրօնի ամէն օր բացի կիրակիէն կ'ստանան 8-12 կ'ստանան վերջ 2-6
Հասցէ՝ Capucinներու կից Երկրորդ յարկի պալատին ետև:

ՏՕՔԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԼԱՐԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԵՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒՆԴՈՒՆԵԱՆՆԵՐ
Իր դարմանատունը հաստատուած է, ԱՍՍՈՒՐ փողոց, Տօք. Սօզաքանի (առամաբայ) դարմանատան կից.
Ընդունելութեան ժամերը
Կեսուր ասպ. ժամը 8-12
Վերջ 2-6

ՏՕՔ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԵՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՍՈՐՔԱՅԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒՆԴՈՒՆԵԱՆՆԵՐ
ՎԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻՋԻ ՀԻՒՆԴԱՆՈՒՆԵՐԵՆ
Կը դարմանեն գրեթէ ամենավերջին մեթոտներով, բոլորու, սասման, աղիներու լիարդի ամէն շնորհ հիւանդութիւնները: Հին եւ նոր գերմանականները իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպէս նաեւ Ֆրանսական եւ մորթային հիւանդութիւնները:
Արագ, արմատական եւ բարեխիղճ դարմանում:
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ, իր նախկին դարմանատան մէջ. ժամը 8-12 եւ 2-6: մասնաւոր մասնագիտութեամբ:
Մեծաքանակ օրեր, ժամը 2-5 Վկայեալ ՍՂՄՍՆԵՐՈՒ ԶՐԻ ժօրձ Լաքսէս փողոց՝ քիւ 8

Տոկոս չիւնում
Վայելույ տեւ
Հնու եւ թուական
Անու յաճախիչ
Անրձեւ
ՈՐՆՅՈՎ ԿԸ ԶԱՏՈՐՈՒՆԻՆ
ԱՓՈԼԼՈ ՖՈՆՈՆԵՐԸ
Հրապարակի վրայ գրանցուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Արթուր ֆօնտեբեր, Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկոսութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիններով:
APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd (of London)
ԱՓՈԼԼՈ ՖՈՆՈՆԵՐՈՒ ԹԵԳՆՈՐԸ 111
Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէ՛ք MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փարսիքի եւ Եգիպտոսի ամէն քաղաքներու, ամբողջով օրակա և առաւելորդները գիւրմառային գին, վաճառքի գիւրմառային գին:
Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Պաղտսի, Անդրոպոսի, Սիւրիոյ եւ կիպ. ռաի.— ԳՈՒՐԿԻՆ ՍԻՆԱՆԻԱՆ
KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

146
դուրս դառնող երիտասարդները ոմանք իրենց չափերով տեսած են՝ թէ ինչպէս զօրաւորին օտար արհեստը լուսաւորելու և իր առջև խոնարհեցուց մեր հայրենիքը, մեր մայրերը, բոլորները ու ամէնքս: Ձի տեսնողներն ալ իրենց ակնհայտութեամբ ու կը լսեն ամէն օր: Բայց ինչ են ըրած մինչև հիմա՝ խրատուելու համար կեանքի դասերէն և չի կրկնելու անցեալի օրերը սխալները: Ոչինչ, Ձի տեսայ երկու վայր, ուր տասը-քսան երիտասարդներ ժողով գոյին և բոլորնու թեան սահմաններէն հեռու և ամէն կերպով ազատ օտար երկիրներու մէջ մէկ-մէկ զէջ անուէին ձեռքերը: Ինչ և զինավարժութեան հետեւին, չի տեսայ և ցաւով կ'ըսեն ասիական Հայաստանը կը քննադատեն զաստիճակը, որ երկիրն մէկ ոչ զէջ անուէրու միջոց, ոչ ալ վարժուելու դիւրութիւն ունին:

Ամէն օր կրեւտն կ'ստանան զէջերն ու անոնց յայտնութիւնը մեզի բացարձակօրէն կը սորվեցնեն թէ հայր, ըլլայ Տանկատան, ըլլայ Գովկաս, Գարսիսատան կամ ուրիշ տեղ, իր կեանքը պարզապէս մէկ միջոց մը միայն ունի, մէկ պայտական մը, այն ալ զէջն ու զինավարժութիւնն է: Մարդ ոչ հերոս, ոչ ալ կուսակց կը ծնի, զէջն է որ մարդուն կուտուր ընդունակութիւն կուտայ և զիմադրութեան ողի կը ստեղծէ անոր մէջ: Անոնք որ կը սպասեն՝ թէ մեր նոր սերունդները տանք զէջի ընտանաւոր, տանք զինավարժութեան պարսպակով վաղը կուտուր պիտի դառնան տղայական միտմտութիւններն է որ կը յայտնեն, որիչ ոչինչ: Այդ կերպով՝ թէ զարեւր օրգանները նորին երկրորդներ, սարուկներ պիտի ձեռնարկ և նորին մեր կեանքն ու պատիւը պիտի ըլլան օտար ձեռքի խաղաղութիւնը:

Ես չեմ որ կը հրաւիրեմ ձեզ, արտասանմանս

147
Երիտասարդներ, այլ գծաղա Հայրենիքին հոգն ու քաւոր իրենց արհեստը ներքին մեր նախապատկերն ու պայտանի հերոսներն են, որ կոչ կ'ընեն ձեզի՝ զէջի, զինավարժութեան ու վրէժխնդրութեան:

Հստեղք անոնք Ձայնը որ մեր կեանքին Ձայնն է:

ԺԴ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԻՐԻՒԼԹԻՆ

Սա պարզ պատմութիւն մըն է. բայց իր մէջ կը պարունակէ մեր յեղափոխութեան բովանդակ փոխառութիւնը, մեր յեղափոխութեան բովանդակ պատմութիւնը:

Պարբերորէ Աւետիս՝ Անդրանիկի ջաջարի զինուորներէն էր: Գաղարիւն, իր եղբայրացութիւններուն մէջ վճռական, անտարբեր տիրող օտարն ու թշուառութեան հանգչող, մեր վերջին պատմագրութեան իտեալովը տողորուած:

Կը մենի ընկեր մը: Պարբերորէ Աւետիսը, այլ անունով Սիւնկի Աւետիս, որովհետև Աւետիսի հրացանն է որ միայն սիւնկի ունի, գործի վրայ է: Կը բերէ ընկերով զիսկը, կը պատկերէ կանակի վրայ, հրացանի իրայն կողմը կը զնէ մեռած ընկերով փորին և վեր վար շարժելով, կ'ընէ:

— Սիւնկի ընկեր, զուտ ալ գաղթի Հայաստանի կիրքութիւն, ինչ որ կուտանք Հայաստանի կիրքութիւն, մենք բոլորս ալ, ամենքս պիտի գանք որ մը

ՕԳՆԷ ԳՈՒՆ ՔԵԶԻ
ԱՍՏՂԸ ԳԻՏԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ
ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ (L'ETOILE du FOYER)
Առեւարական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն — զբաղակալը՝ 3,000,000 ֆրանք. որ կրնայ 3,000,000 ֆրանքի բարձրացուի վարկական խորհուրդի պարզ որոշումովը:
Կեդրոնական — 137 Boulevard Sebastopol - Paris
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց Սալոյ Օրկի օճէ, Գաւր, Գիլոսը
ԵԼԵԻՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ Աւանդի պայմանագրութիւն
ՕԺԻՏ
Երաշխաւորեալ տոկոս 6%: Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն:
ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է անելի անդամ ունի: Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ առած է, զբաղակալ 500 միլիոնէ անելի արժէք օւնեցող անշարժ կալուածներու վրայ: Ամէն բարակցութիւն ուղղել՝ B.P. 821, Beyrouth